

Tysiąc kulek-Peter Pohl

„Tysiąc kulek” szwedzkiego pisarza Petera Pohla to powieść na pograniczu eseju i reportażu. Autor przedstawia życie trójki nastolatków, którzy wychowywali się razem w jednym przedszkolu jednak ich losy potoczyły się w różnych kierunkach.

Markus- młody człowiek jest pasjonatem samochodów. Jego przyjaciel Allan jest człowiekiem zbuntowanym, który nienawidzi zakazów i nakazów, staje się młodocianym przestępcą. Asa jest dziewczyną Markusa o wybitnym umyśle analitycznym. Uzdolniona dziewczyna próbuje określić relacje przypadku i porządku w kształtowaniu życia jednostek i społeczeństw. Posłuży się do tego przedsięwzięcia tablicą Galtona zwaną grą w kulki, będącą modelem zasady przypadkowości. Kulki wpuszczone między kołeczki na pochyłej desce wybierają drogę spadku. Dlaczego tak się dzieje? Czy istnieją reguły rządzące przypadkiem? Tysiąc kulek przepuszczonych przez tablicę zbliża Asę do pozytywnej odpowiedzi na to pytanie.

Dziewczyna w badaniu posługuje się programem komputerowym, który stymuluje grę w kulki i analizuje jej rezultaty. Asa postanawia zastosować wyniki badań w praktyce, porównuje liczne materiały prasowe dotyczące grasującego w mieście młodocianego przestępcy. Próbuje ustalić na ile jego życiem kierował przypadek a na ile był to świadomy wybór.

Kiedy przystępuje do pracy, nie wie, że kryminalistą jest dawny kolega z przedszkola. Nie wie o tym też jej chłopak Markus. Ścigany przez policję Allan pojawi się w życiu tych dwojga. Markusa nakłoni do pomocy

w ucieczce a dziewczynę, która ma umiejętności hakerskie zmusi do złamania zabezpieczeń systemu bankowego i przelania na swoje konto dużej sumy.

Cała ta intryga kryminalna opowiedziana jest w sposób reportażowy, bez emocji. Duża część książki jest relacją ze zdarzeń poprzedzających pojawienie się Allana w życiu dawnych przyjaciół. Zdarzenia widziane są oczami Markusa innym razem-Asy. Ci młodzi ludzie wkroczyli w dorosłość z innymi doświadczeniami i innymi oczekiwaniami chociaż stawali się sobie coraz bliżsi. Markus walczy o własną niezależność w rodzinie. Broni się przed despotycznym ojcem i nadopiekuńczą matką. Asa czuje się dyskryminowana w szkole jako jedna z niewielu dziewczyn w klasie matematyczno-przyrodniczej. Jej badania nad regułami przypadku, które rządzą historią narodów ale i losami pojedynczych ludzi, mają dowieść równego poziomu intelektualnego dziewcząt i chłopców. Każdy z trójki bohaterów przywołuje ważny problem, z którym muszą się zmierzyć młodzi ludzie wkraczający w dorosłe życie ale i społeczeństwa w których będą oni funkcjonować.

Autor ukazuje problemy niezwykle istotne, ukazuje obraz szwedzkiej rzeczywistości, który wypada niekorzystnie. Relacje rodzice-dzieci, dorośli- młodzież, równouprawnienie płci, system edukacyjno-wychowawczy, system resocjalizacji młodocianych przestępców, rola mediów w kształtowaniu opinii publicznej i manipulacja tą opinią.

Autor rozważaniom na temat mediów i resocjalizacji młodych nadaje charakter satyrycznego felietonu. Czytelnik musi się zmagać z natłokiem informacji w początkowej fazie książki, ale potem napięcie fabularne

wzrasta, między bohaterami relacje stają się intensywne to spotęguje atmosferę niebezpiecznej gry, jaką ze sobą prowadzą.

Kto przebrnie przez ciężki początek książki później jednym tchem przeczyta pozostałe strony powieści, dowie się kto będzie zwycięzcą a kto pokonanym. Wygra przypadek czy świadomy wybór? To w swoim badaniu próbowała ustalić Asa.

Choć jest to niełatwa książka zachęcam do jej przeczytania. Na pewno coś wyniesiemy z jej przekazu czegoś się nauczymy.

